

## Legende



Milan Jesih

ODTRGANJE    Lej, vračam se v svoja zamokla skladišča,  
pretehtavam besede in tehtam pogum,  
tobak me v vroči misli dohiteva, jaz prehitevam padce ur.

Vem, kaj hoče od mene bron in kaj dolgujem žitu,  
kaj pričakuje od mene Lichtenstein —  
pa le trdim, da v jeklu nepoznani ideji molka nikoli ni postaj.

Glas se je utrgal in zaplaval nad ljubeznivim vrtom pred menoj,  
prisluškujoč — zato je nem — prihaja bel večer,  
deklišтва žuborenje ruši in zida, zida in ruši ceste prejšnjih let.

Svet je urejen, njegova podoba je gladka in čista.

INA    On je črn in sam vosek nosi v vzgoji,  
on je resen in ima teren in je dolg v besedi,  
zvečer je zvest in celo iskren in poln boga.

Mraz je bil njegov ded, njegova domovina in njegov čoln,  
 nož je bil njegova informacija, kupčija njegovo načelo,  
 okrog njega so se zbirale korale, vanj so se kovale srne —

zdaj pa je tu, na drugem polu poguma, oči ima črne in same.  
 V nartu mu je sladkó, v azilu izgoreva brez esejev.  
 Mehak je — mehak in zlat! — dobrotni molk sramu!

On je bil rojen iz ljubezni orgel in zemlje.

PSOM! Planine so posute s pudrom, objavljene so v očeh,  
 zaradi vseh obetov in zapletov so krotke in vele.  
 Kdo bo prišel v napovedovanje? kdo v odhod? — telo stoletja mar?

Otožen in sam: živio! živio! živio! ogenj slapa!  
 Brada zahaja za svobodnim morjem krčev vida,  
 navpično v sindikate praproti — vtem preklinja svoje ubite sveče.

Sreča je biti žrtev, ko žalost žanje poljube padlih,  
 sreča je biti neukročen, ko pridejo siromašni otroci  
 zajtrkovat pod figova drevesa v tvoj zamaknjeni spomin.

Davnina, ki je funkcija brlečih postankov srca, te v polju zakolje.

SONCE  
 JE REKORD

Z vrha daljav se sliši lajež utrujenih budilk  
 in ptice previdno stopajo v svojo pot na jug,  
 zapuščajoč nam golo smrt in mrzlo plimo zime.

Nemo srce se, ljuba, vzpenja v krematorij tvojega imena,  
 srebro tali, dviguje metež glasbe in strahu,  
 zdi se klic z daljnih obal, od koder nikdar ladja ne odplave.

Ti si majhna, neopazna roža, ki na dlani šele zacveti,  
 ki šele dih, ki jo s toploto orosi, začara njene barve,  
 neskončna pot v neskončnem tresenju vesolja si.

Misel priseže nate in to je prvi korak na polje smrti.

MED DVOMOM  
IN DVOMOM

Zaljubljeni skopuh, poln nevrastenije,  
v mislih močan in prem, me ni videl,  
ko sem se pojavil v smrekah neba;

ni me videl, marveč je zamaknjen stal,  
dokler ni padel srebrnikast mrak na Don:  
tedaj šele se je umaknil vase, v svoj gramoz.

Daleč so spodbudne poti, tiha je njihova moč.  
Ko odhajam, je moje znanje opustošeno,  
moj korak pa načet z utrujenimi sovami.

O, ko odhajam, sklenem, da se ponovim.

JEZIKI  
PLANETARIJA

Bežiš, na planem so vrane kot v ognjemetu;  
bežiš, Poljska je polna polj in bledih konj;  
bežiš, most je zadrhtel in se vzpel v luč.

Ti bežiš, jaz sem na postelj prikovan,  
v meni huhurika kri nemirna,  
na mojo belo vas bo legla dolga noč.

Naenkrat, lej, so stekla vsa ta leta,  
ki so doslej po sili neke okvare stala,  
strastno so se v pravi razpored pognala —

ko ti bežiš, sem jaz uplenjena igrača v rokah smrti.

KARKOLI  
KAKORKOLI  
DVIGNE LUČ

Na sredi najlepše slovenske vasi mi lipa košata stoji  
in sladko čute draži, ko mehko in dehteče cveti;  
ob njo sem prislonil svoje novo rdeče kolo.

Nonšalantno in z levico sem svečanemu dnevju podaril ves svet —  
povsod sami jasni simboli: ogenj in jastrebi, prebujanje in v čas

zaboden nož:

tla, po katerih se je nameril moj duh, so potemtakem dobra,

dobro je upanje, ki mi je davi v grlu vzknilo,  
velike in krute ornamente in dobro sadje bo rodilo  
in pomembna notranja protislovja in široke nebeške peči,

da bom v čudežu nekaj časa živel, potem pa umrl in sprhnel.

NORME Ljubljano pokriva fosfor: razum me zapušča,  
Ljubljana je gola, razum me obišče: visoko!  
Vadim. Obrvi, nos, ustnice: vse tenko in precizno.

Sam sem se spomnil začeti to, nihče mi ni rekel,  
nihče ni prišel z besedami, da zdaj pa naj kar,  
sam sem ta, ki hodi, sam sem ta, ki hoče.

Vlak vse bolj hiti, jaz se smejem smejem smejem,  
solze so grenke in tople, kakor spomini, in čiste;  
noter pa ven hodim, da sem notri in zunaj,

saj kdo pa ve, da imam namesto srca dve kili denarja.



Sandi  
Sitar

### Medigra

Iz romana  
Razlika med enim vrabcem

*Klovn stopi skozi spuščeni zastor. V nastali reži je za hip videti odrske delavce, kako odnašajo in prinašajo kulise. Toda že se usmeri vsa pozornost na klovna, ki je medtem prišel v ospredje, čisto do luči na spodnji rampi, tako da zdaj osvetlujejo raznobarni prameni. Razločno je tudi videti poudarjeno odrsko masko, kar prvi hip nekoliko zmoti.*

*Počéne in pozvoni s kraguljčki. Išče čim bolj neposreden stik z gledalci, preskoči rampo in zdaj, ko je vsa svetloba za njim, je viden le kot senca, dokler se ne prižgeta dva stranska žarometi in ne spojita na njem svojih krogov.*

*Ko spregovori, zbuja občutek, da se še bolj približuje. Tako blizu je že ljudem, da ga ne morejo videti celega: zgoraj*